

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๑๕

บทบรรณาธิการ

แก้คำผิด หนังสือรวมคำบรรยาย เล่มที่ ๘ วิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ หน้า ๓๘ บรรทัดที่ ๑๕ คำว่า “ภายใน ๓๐ วัน” แก้เป็น “ภายใน ๓ วัน”

คำถาม ลงลายมือชื่อของบุคคลอื่นในเอกสารเพื่อขอคืนภาษีแล้วนำไปยื่นต่อเจ้าหน้าที่จนกระทั่งได้รับเงินคืนภาษี โดยเจ้าของลายมือชื่อยินยอม จะเป็นความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารปลอม หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๕๗/๒๕๖๓

จำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อโจทก์ร่วมที่ ๒ และประทับตราสำคัญของโจทก์ร่วมที่ ๑ ในช่องผู้มอบฉันทะ (ผู้ขอคืน) ในหนังสือแจ้งคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ภ.พ. ๗๒ และลงลายมือชื่อโจทก์ร่วมที่ ๒ ในเอกสารประกอบเพื่อขอรับคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มอันได้แก่หนังสือมอบอำนาจ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของโจทก์ร่วมที่ ๑ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของโจทก์ร่วมที่ ๒ รวม ๘ ชุด ซึ่งในกรณีเกี่ยวกับลายมือชื่อนั้นไม่มีกฎหมายให้อำนาจลงลายมือชื่อแทนกันได้แม้เจ้าของลายมือชื่ออนุญาตหรือให้ความยินยอมก็ลงลายมือชื่อแทนไม่ได้ ดังนั้น ที่จำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อโจทก์ร่วมที่ ๒ ในเอกสารจึงเป็นการลงลายมือชื่อปลอมในเอกสารดังที่บัญญัติไว้ใน ป.อ. มาตรา ๒๖๔

จำเลยที่ ๑ ปลอมเอกสารโดยความยินยอมของโจทก์ร่วมทั้งสอง โจทก์ร่วมทั้งสองจึงไม่อยู่ฐานะที่จะได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยที่ ๑ โจทก์ร่วมทั้งสองมิใช่ผู้เสียหายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔) อันจะมีอำนาจยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๐ ได้

จำเลยที่ ๑ ปลอมเอกสารและนำเอกสารปลอมดังกล่าวไปใช้แสดงต่อ อ. เจ้าหน้าที่สรรพากรผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในส่วนการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจนกระทั่งได้รับเงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มไปแล้วเช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ อ. เจ้าหน้าที่สรรพากรผู้ดำเนินการดังกล่าวและกรมสรรพากร จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอม ความผิดฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๔ และ ๒๖๘ เป็นความผิดอาญาแผ่นดินไม่ใช่ความผิดต่อส่วนตัว

แม้โจทก์ทั้งสองไม่ใช่ผู้เสียหายตามกฎหมาย พนักงานสอบสวนก็มีอำนาจสอบสวนได้โดยไม่ต้องมีคำร้องทุกข์และพนักงานอัยการโจทก์มีอำนาจฟ้อง

คำถาม ผู้กุมมอรรถยนต์ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมถือไว้เป็นประกันการชำระหนี้ ต่อมาไม่สามารถตกลงเรื่องยอดหนี้กันได้ การที่ผู้ให้กู้ยืมตรอยนต์ไว้ไม่คืนให้ผู้กู้จะเป็นความผิดฐานยักยอกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๒๕/๒๕๖๓

โจทก์ร่วมมอรรถยนต์ของโจทก์ร่วมให้แก่จำเลยยึดถือไว้เป็นประกันการชำระหนี้ที่โจทก์ร่วมยืมไปชำระค่าซ่อมรถยนต์ การที่โจทก์ร่วมส่งมอบทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่จำเลยในทันทีเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ย่อมเข้าลักษณะเป็นการจำนำตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๔๗ จำเลยผู้รับจำนำชอบที่จะยึดทรัพย์จำนำไว้ได้ทั้งหมดจนกว่าจะได้รับชำระหนี้ และค่าอุปกรณครบกั่วนตามมาตรา ๗๕๔ การที่จำเลยยึดรถยนต์ของโจทก์ร่วมไว้โดยยังไม่สามารถตกลงเรื่องยอดหนี้กันได้นั้น จึงเป็นเรื่องผิดสัญญาในทางแพ่งที่โจทก์ร่วมจะต้องฟ้องร้องขอให้รับชำระหนี้จำนำหรือเรียกทรัพย์สินคืนจากจำเลยเท่านั้น ไม่เป็นความผิดฐานยักยอก จำเลยจึงไม่จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วม แต่เป็นเรื่องที่จะต้องไปวากกล่าวกันทางแพ่งต่อไป

คำถาม บุคคลที่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรบักษ์แต่ยังมีได้จดทะเบียนการได้มาจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ผู้รับจำนองและชื่อที่ดินดังกล่าวมาโดยสุจริตได้หรือไม่ และหากมีการจดทะเบียนโอนที่ดินให้แก่บุคคลอื่นอีกการันระยะเวลาการครอบครองมีหลักเกณฑ์อย่างไร

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๓๒๐/๒๕๖๓

ผู้ร้องไม่ได้นำสืบให้เห็นว่า ว. รับจำนองและชื่อที่ดินพิพาทมาโดยไม่มีคำตอบแทนหรือไม่สุจริตแต่ประการใด ว. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖ ว่าเป็นผู้รับจำนองและชื่อที่ดินพิพาทมาโดยสุจริต และเสียค่าตอบแทนและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตและได้รับความคุ้มครอง ตาม ป.พ.พ.

มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องยอมไม่อาจอ้างระยะเวลาการครอบครองยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ว. บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง แม้ต่อมา ว. จะจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่ผู้คัดค้าน และผู้ร้องครอบครองที่ดินพิพาทตลอดมาก็ตาม แต่เมื่อนับระยะเวลาถึงวันยื่นคำร้องผู้ร้องยังครอบครองที่ดินพิพาทยังไม่ถึง ๑๐ ปี ผู้ร้องจึงยังไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรบักษ์

คำพิพากษากฎีกาที่ ๒๔๓๗/๒๕๖๔

เมื่อจำเลยยกเอาการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรบักษ์ที่ยังมิได้จดทะเบียนขึ้นต่อผู้โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิในที่ดินมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้วไม่ได้ โจทก์จึงมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าจำเลย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง เพราะสิทธิของจำเลยขาดช่วงไปตั้งแต่วันที่โจทก์ซื้อและรับโอนที่ดินมาโดยสุจริตแล้ว การครอบครองปรบักษ์ที่ดินพิพาทของจำเลยต้องเริ่มใหม่นับแต่โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ซึ่งนับถึงวันที่จำเลยฟ้องแย้งยังไม่ถึง ๑๐ ปี จำเลยไม่ได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรบักษ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒

คำถาม หน้าที่ประกันขาดอายุความ ผู้รับจ้างเองมีสิทธิบังคับเอาแก่ทรัพย์สินที่จ้างง หรือทรัพย์สินอื่นได้ด้วยหรือไม่ หากสัญญาจ้างงระบุให้เจ้าหนี้มีสิทธิยึดทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้มาชำระหนี้ได้ ในกรณีทรัพย์สินที่จ้างงไม่พอชำระหนี้

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๔๓๐๖/๒๕๖๔

ธนาคารโจทก์เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕ ความประสงค์ของโจทก์แสดงออกโดยผู้แทนของโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐ วรรคสอง จ. เป็นลูกค้ำของโจทก์สาขาสำนักอโศกต้องถือว่าผู้จัดการโจทก์สาขาสำนักอโศกเป็นผู้แทนของโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้สินระหว่างโจทก์กับ จ. การที่จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ผู้จัดการโจทก์สาขาสำนักอโศกทราบถึงการตายของ จ. โดย ส. ผู้ช่วยผู้จัดการบริหารสาขาธุรกิจและ

การตลาด ทำงานอยู่กับโจทก์สาขาสำนักอโคกลางมือซื้อรับหนังสือเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ต้องถือว่าโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้รู้ถึงความตายของ จ. ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ แล้วด้วย เมื่อนับถึงวันฟ้องเกินกำหนด ๑ ปี ฟ้องโจทก์ในมูลหนี้ ตามสัญญาสินเชื่อบริษัทอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม บัญญัติยกเว้น ใ้ผู้มีให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ผู้รับจ้างองตามมาตรา ๑๙๓/๒๗ ซึ่ง ยังคงมีสิทธิบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จ้างอง แม้ว่าสิทธิเรียกร้องส่วนที่เป็นประธาน จะขาดอายุความแล้วก็ตาม แต่จะใช้สิทธินั้นบังคับให้ชำระดอกเบี้ยที่ค้างย้อนหลังเกิน ห้าปีขึ้นไปไม่ได้ และตามมาตรา ๗๔๕ ก็บัญญัติให้ผู้รับจ้างองจะบังคับจ้างอง แม้เมื่อ หนี้ที่ประกันนั้นขาดอายุความแล้วก็ได้แต่จะบังคับเอาดอกเบี้ยที่ค้างชำระในการจ้างอง เกินกว่าห้าปีไม่ได้แม้หนี้ตามสัญญาสินเชื่ออันเป็นประธานจะขาดอายุความ โจทก์ ในฐานะผู้รับจ้างองย่อมมีสิทธิบังคับเอาแก่ทรัพย์สินที่จ้างองได้ แต่จะบังคับเอา ดอกเบี้ยที่ค้างชำระในการจ้างองเกินกว่า ๕ ปี ไม่ได้

แม้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้มีสิทธิที่จะให้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้ จนสิ้นเชิงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๑๔ แต่เมื่อ จ. ลูกหนี้ถึงแก่ ความตายแล้วโจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกให้จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของ จ. ชำระหนี้จาก ทรัพย์สินในกองมรดกของ จ. ได้ แม้หนี้ตามสัญญาสินเชื่อซึ่งเป็นหนี้ประธานจะขาด อายุความแล้ว แต่คงบังคับได้เฉพาะทรัพย์สินที่จ้างอง หากอาจบังคับถึงทรัพย์สินอื่น ในกองมรดกของ จ. ได้ด้วยไม่ แม้สัญญาจ้างองที่ดินเป็นประกันจะมีข้อตกลง ต่อทำสัญญาจ้างองระบุให้เจ้าหนี้มีสิทธิยึดทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้มาชำระหนี้ได้ กรณีที่ทรัพย์สินที่จ้างองไม่พอชำระหนี้ก็ตาม เพราะเมื่อหนี้ตามสัญญาสินเชื่อ ซึ่งเป็นหนี้ประธานขาดอายุความแล้วทรัพย์สินอื่นในกองมรดกของ จ. ย่อมไม่ตกอยู่ใน ความรับผิดชอบทางแพ่งอีกต่อไป

นายประเสริฐ เสียงสุทวิวงศ์

บรรณาธิการ